

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.289.2025

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 10459 Pana Posła Wojciecha Króla w sprawie zasad przyznawania zasiłku pogrzebowego, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Prawo do zasiłku pogrzebowego wynika z treści art. 77 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1631, z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem zasiłek przysługuje w razie śmierci ubezpieczonego, osoby pobierającej emeryturę lub rentę oraz członków rodziny tych osób, a także osoby, która w dniu śmierci nie miała ustalonego prawa do emerytury lub renty, lecz spełniała warunki do jej uzyskania i pobierania.

Zasiłek pogrzebowy przysługuje osobie, która pokryła koszty pogrzebu, a także pracodawcy, domowi pomocy społecznej, gminie, powiatowi, osobie prawnej kościoła lub związku wyznaniowego, jeżeli pokryły koszty pogrzebu. Postępowanie w sprawie zasiłku pogrzebowego wszczyna się na podstawie wniosku, do którego należy dołączyć rachunki potwierdzające poniesione z tytułu jego odprawienia koszty.

W świetle obowiązujących przepisów za pochówek uważa się złożenie zwłok m.in. w grobach ziemnych, murowanych, katakumbach lub kolumbariach. Kosztami pogrzebu są natomiast udokumentowane rachunkami koszty obejmujące wydatki niezbędne, poniesione od chwili śmierci osoby, po której przysługuje zasiłek, do chwili zakończenia ceremonii pogrzebowej i pochówku. Aby udokumentować koszty pogrzebu wnioskodawca jest zobowiązany przedłożyć m.in. rachunek za trumnę lub urnę, chyba że istnieją przyczyny to uniemożliwiające.

Jeżeli koszty pogrzebu pokrył członek rodziny osoby zmarłej, zasiłek pogrzebowy przysługuje w wysokości 4000 zł, bez względu na ich faktyczną wysokość. Natomiast jeśli koszty pogrzebu zostały poniesione przez osobę niebędącą członkiem rodziny zmarłego, zasiłek przysługuje w wysokości udokumentowanej, nie przekraczającej 4000 zł. Przepisy ustawy emerytalnej przewidują też podział zasiłku, jeżeli koszty pogrzebu zostały poniesione przez więcej niż jedną osobę. Zasiłek pogrzebowy ulega wówczas podziałowi między osoby, proporcjonalnie do ich udziału w kosztach pogrzebu.

Ustawą z dnia 9 maja 2025 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 718) kwota zasiłku pogrzebowego zostanie od stycznia 2026 r. podwyższona do 7000 zł. Ustawa wprowadza również możliwość ubiegania się o zasiłek celowy z pomocy społecznej na pokrycie kosztów pogrzebu temu, kto je ponosi, jeżeli po osobie zmarłej nie przysługuje zasiłek pogrzebowy albo gdy osoba pokrywająca koszty pogrzebu jest uprawniona do zasiłku pogrzebowego, ale ponosi w związku z pogrzebem nadzwyczajne - trudne do przewidzenia i niemożliwe do pokrycia z zasiłku - koszty.

W przypadku przekazania ciała na cele naukowe i medyczne zasiłek pogrzebowy będzie przysługiwał zarówno wtedy, gdy pogrzeb odbędzie się po otrzymaniu z uczelni medycznej szczątków zmarłego, jak i wówczas, gdy symboliczny pochówek wyprawiony zostanie bez

oczekiwania na oddanie szczątków zmarłego, pod warunkiem udokumentowania poniesionych w związku z tym kosztów. Zgodnie z art. 81 ust. 1 ustawy emerytalnej prawo do zasiłku pogrzebowego wygasa w razie niezgłoszenia wniosku o jego przyznanie w okresie 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, po której zasiłek przysługuje. Z kolei zgodnie z art. 81 ust. 2 i 3 tego aktu, jeżeli zgłoszenie wniosku o zasiłek pogrzebowy nie było możliwe w tym terminie z powodu późniejszego odnalezienia zwłok lub zidentyfikowania osoby zmarłej albo z innych, całkowicie niezależnych od osoby uprawnionej powodów, prawo do zasiłku pogrzebowego wygasa po upływie 12 miesięcy od dnia pogrzebu. Na potwierdzenie tych okoliczności lub przyczyn wnioskodawca przedkłada odpowiednio zaświadczenie z Policji, prokuratury, odpis zupełny aktu zgonu lub inny dokument urzędowy potwierdzający ich zaistnienie.

Do przypadków, w których sprawienie pogrzebu było możliwe dopiero po przekazaniu rodzinie przez instytucję naukową szczątków osoby zmarłej, w terminie późniejszym niż 12 miesięcy od dnia śmierci osoby, po której zasiłek przysługuje, stosuje się art. 81 ust. 2 i 3 ustawy emerytalnej. Prawo do zasiłku pogrzebowego przysługuje zatem, jeśli wniosek w tej sprawie zostanie zgłoszony w okresie 12 miesięcy od dnia pogrzebu, pod warunkiem przedłożenia zaświadczenie instytucji naukowej potwierdzającego, że zwłoki pozostawały w jej dyspozycji w związku z prowadzonymi badaniami.

Natomiast w sytuacji, gdy pomimo przekazania zwłok na cele naukowe i badawcze odbędzie się symboliczny pogrzeb osoby zmarłej, tj. pogrzeb zostanie wyprawiony bez oczekiwania na oddanie jej szczątków, osobie uprawnionej, która poniosła związane z tym koszty i udokumentowała je oryginałami rachunków, przysługuje prawo do zasiłku pogrzebowego. Pod pojęciem kosztów pogrzebu należy rozumieć także koszty uroczystości pożegnalnych i upamiętniających osobę zmarłą w przypadku braku jej ciała.

W Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie są obecnie prowadzone prace nad zmianą przepisów dotyczących wypłaty zasiłku pogrzebowego dla rodzin osób, które dokonały donacji ciała na potrzeby uczelni medycznych, ponieważ – jak wynika z przedstawionych wyjaśnień – powołując się na art. 81 ustawy emerytalnej członkowie tych rodzin mogą skorzystać z przysługującego im zasiłku.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych zapewnił, że dotychczasowa praktyka w tym zakresie gwarantuje sprawne ustalanie uprawnień do zasiłku pogrzebowego w sytuacji donacji ciała osoby zmarłej na cele naukowe i badawcze, potwierdzając, że jej bliscy nie będą pozbawieni tej formy wsparcia. Praktyka ta – co wymaga wyraźnego podkreślenia – znajduje również potwierdzenie w orzecznictwie sądowym.

Niemniej, mając na uwadze zasygnalizowane w interpelacji problemy rodziny z otrzymaniem zasiłku pogrzebowego, byłbym wdzięczny za przekazanie przez Pana Posła bardziej szczegółowych informacji w tej konkretnej sprawie, które pozwolą wystąpić do Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z prośbą o wyjaśnienie towarzyszących jej okoliczności.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/